

O IZOMORFIZME TOPOLOGICKÝCH GRUPPOIDOV

ROBERT ŠULKA

Katedra deskriptívnej geometrie Slovenskej vysokéj školy technickej v Bratislave

V tomto článku sa budem odvolávať na niektoré vety a definície z článku [3], a preto zachovávam väčšinou aj označenia zo spomenutej práce.

Poznámka 1. Prvky topologického priestoru G budeme označovať a, b, x, y, z, \dots , jeho úplný systém okolí Σ a okolia zo Σ budeme označovať U, V, W, \dots ; prvky rozkladu $[G]$ v G alebo na G budeme označovať A, B, X, Y, Z, \dots , úplný systém okolí topologického priestoru $[G]$ budeme označovať Σ^* a okolia zo Σ^* budeme označovať U^*, V^*, W^*, \dots ; prvky topologického podpriestoru G' topologického priestoru G budeme označovať $a', b', x', y', z', \dots$, jeho úplný systém okolí budeme značiť Σ' a okolia zo Σ' označíme U', V', W', \dots . Nech ďalej $G' \subset [G]$ znamená obal podgrupu G' v rozklade $[G]$ a $G' \cap [G]$ nech znamená prenik podgrupu G' s rozkladom $[G]$ (pozri [1]). Prvky z $G' \subset [G]$ označíme $A_1, B_1, X_1, Y_1, Z_1, \dots$ a prvky z $G' \cap [G]$ označíme $A_2, B_2, X_2, Y_2, Z_2, \dots$

Nech G je topologický priestor. Nech $[G]$ je topologický rozklad v G (pozri [3]) a G' taká podmnožina v G , že $\cup X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $U^* \in \Sigma^*$ je také, že $\cup X \cap G' \neq \emptyset$.

Označíme U_1 množinu všetkých tried $X_1 = X \in U^*$, pre ktoré $X \cap G' \neq \emptyset$. Systém všetkých takýchto množín U_1 budeme značiť Σ_1 .

Nech G je topologický priestor. Nech $[G]$ je rozklad v G , G' taký topologický podpriestor priestoru G , že $\cup X \cap G' \neq \emptyset$ a $G' \cap [G]$ nech je topologickým rozkladom v G' . Nech $U' \in \Sigma'$. Označíme U_2 množinu všetkých tried $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$, pre ktoré $X \in [G]$ a $X \cap U' = X_2 \cap U' \neq \emptyset$. Systém všetkých takýchto množín U_2 budeme značiť Σ_2 .

Nech G je topologický priestor. Nech $[G]$ je rozklad v G , G' taký topologický podpriestor priestoru G , že $\cup X \cap G' \neq \emptyset$ a $G' \cap [G]$ nech je topologickým rozkladom v G' . Nech $U' \in \Sigma'$. Označíme U_1^0 množinu všetkých tried $X_1 = X \in [G]$, pre ktoré $X \cap U' \neq \emptyset$. Systém všetkých takýchto množín U_1^0 budeme značiť Σ_1^0 . Nech G je topologický priestor. Nech $[G]$ je topologický rozklad v G a G' taká podmnožina v G , že $\cup X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $U^* \in \Sigma^*$. Označíme U_2^0

množinu všetkých tried X_2 , pre ktoré $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$ a $X \in U^*$. Systém všetkých takýchto množín U_2^0 budeme značiť Σ_2^0 .

Veta 1. Nech G je topologický priestor, $[G]$ rozklad v G a G' taký podpriestor topologického priestoru G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $G' \cap [G]$ je topologický rozklad v G' . Potom $G' \cap [G]$ je topologickým priestorom pri úplnom systéme okolí Σ_2 .

Dôkaz vyplýva priamo z [3] vety 3.

Veta 2. Nech G je topologický grupoid, $[G]$ rozklad v G a G' taký topologický podgrupoid topologického grupoidu G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $G' \cap [G]$ je vytvárajúci topologický rozklad v G' . Potom $G' \cap [G]$ je topologickým grupoidom pri úplnom systéme okolí Σ_2 . (Dokonca je topologickým faktoroidom.)

Dôkaz vyplýva priamo z [3] vety 6.

Veta 3. Nech G je topologický grupoid, $[G]$ rozklad v G a G' taký topologický podgrupoid topologického grupoidu G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $G' \cap [G]$ je vytvárajúci rozklad v G a $G' \cap [G]$ nech je topologickým rozkladom v G' . Potom $G' \cap [G]$ je topologickým grupoidom pri úplnom systéme okolí Σ_2^0 .

Dôkaz.

1. Je známe, že $G' \cap [G]$ je grupoidom (pozri [1]). Pri tom pre každú triedu $X_1 \in G' \cap [G]$ existuje taká trieda $X_2 \in G' \cap [G]$, že platí $X_2 = X_1 \cap G' \neq \emptyset$ a tiež naopak ku každej triede $X_2 \in G' \cap [G]$ existuje taká trieda $X_1 \in G' \cap [G]$, že $X_2 = X_1 \cap G' \neq \emptyset$.

2. Ďalej dokážeme, že Σ_2^0 je úplným systémom okolí v $G' \cap [G]$ a teda, že $G' \cap [G]$ je topologickým priestorom.

Nech A_1 a B_1 sú ľubovoľné dve triedy z $G' \cap [G]$. Nech A_2 a B_2 sú tie triedy z $G' \cap [G]$, pre ktoré platí $A_2 = A_1 \cap G'$ a $B_2 = B_1 \cap G'$. Pretože $G' \cap [G]$ je topologický priestor pri úplnom systéme okolí Σ_2 , existuje také okolie U_2 triedy A_2 , že $A_2 \in U_2$, ale $B_2 \notin U_2$. Nech U' je to okolie zo Σ' , že U_2 je práve množinou všetkých tried X_2 , pre ktoré $X_2 \cap U' \neq \emptyset$. Označme teraz U_2^0 množinu všetkých tých tried $X_1 \in G' \cap [G]$, o ktorých platí $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_2 \in U_2$. Potom pre $X_1 \in U_2^0$ je $X_1 \cap U' \neq \emptyset$, pretože $X_1 \cap U' \cap G' = X_2 \in U_2$. Keď však $X_1 \notin U_2^0$, potom $X_1 \cap G' = X_2 \notin U_2$, a teda $X_2 \cap U' = \emptyset$. Z toho však vyplýva, že aj $X_1 \cap U' = \emptyset$, lebo $U' \subset G'$ a potom $\emptyset = X_2 \cap U' = (X_1 \cap G') \cap U' = X_1 \cap (U' \cap G') = X_1 \cap U'$. To znamená, že $X_1 \cap U' \neq \emptyset$ vtedy a len vtedy, ak $X_1 \in U_2^0$. U_2^0 je preto okolím zo Σ_2^0 . Ďalej, pretože $A_2 \in U_2$, je $A_1 \in U_2^0$ a pretože $B_2 \notin U_2$, je $B_1 \notin U_2^0$.

Nech A_1 je ľubovoľná trieda z $G' \cap [G]$ a U_2^0 a V_2^0 dve jej okolia. Označme A_2 tú triedu z $G' \cap [G]$, pre ktorú je $A_2 = A_1 \cap G'$. Ďalej, nech U' , resp. V' sú také okolia zo Σ' , že U_2^0 , resp. V_2^0 je práve množina všetkých tried X_1 , resp. Y_1 , pre ktoré $X_1 \cap U' \neq \emptyset$, resp. $Y_1 \cap V' \neq \emptyset$. Nech konečne U_2 , resp. V_2 je množina všetkých tých tried X_2 , resp. Y_2 z $G' \cap [G]$, o ktorých platí $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_1 \in U_2^0$, resp. $Y_2 = Y_1 \cap G'$, $Y_1 \in V_2^0$. Potom pre všetky $X_2 \in U_2$, resp. všetky

$Y_2 \in V_2$ je $X_2 \cap U' \neq \emptyset$, resp. $Y_2 \cap V' \neq \emptyset$, pretože zo vzťahov $X_1 \cap U' \neq \emptyset$, $X_2 = X_1 \cap G'$, $U' \subset G'$, resp. $Y_1 \cap V' \neq \emptyset$, $Y_2 = Y_1 \cap G'$, $V' \subset G'$ vyplýva $\emptyset \neq X_1 \cap U' = (X_1 \cap U') \cap G' = (X_1 \cap G') \cap U' = X_2 \cap U'$, resp. $\emptyset \neq Y_1 \cap V' = (Y_1 \cap V') \cap G' = (Y_1 \cap G') \cap V' = Y_2 \cap V'$. Keď však $X_2 \in U_2$, resp. $Y_2 \in V_2$, potom $X_1 \cap G' = X_2$, $X_1 \in U_2^0$, resp. $Y_1 \cap G' = Y_2$, $Y_1 \in V_2^0$. Teda $X_1 \cap U' = \emptyset$, resp. $Y_1 \cap V' = \emptyset$, a pretože $X_2 \subset X_1$, resp. $Y_2 \subset Y_1$ tak tiež $X_2 \cap U' = \emptyset$, resp. $Y_2 \cap V' = \emptyset$. To znamená, že $X_2 \cap U' \neq \emptyset$, resp. $Y_2 \cap V' \neq \emptyset$ vtedy a len vtedy, ak $X_2 \in U_2$, resp. $Y_2 \in V_2$, čiže U_2 a V_2 sú okolia zo Σ_2 . Pretože $A_1 \in U_2^0$, $A_1 \in V_2^0$ a $A_2 = A_1 \cap G'$, je $A_2 \in U_2$ a tiež $A_2 \in V_2$. Pretože však $G' \cap [G]$ je topologickým priestorom pri úplnom systéme okolí Σ_2 , existuje také okolie $W_2 \in \Sigma_2$, že $A_2 \in W_2 \subset U_2 \cap V_2$. Nech W' je práve také okolie zo Σ' , že W_2 je množinou všetkých tried $Z_2 \in G' \cap [G]$, pre ktoré platí $Z_2 = Z_1 \cap G'$, $Z_2 \in W_2$. Pretože $Z_2 \cap W' \neq \emptyset$ a $Z_2 \subset Z_1$ je tiež $Z_1 \cap W' \neq \emptyset$ pre každé $Z_1 \in W_2^0$. Keď $Z_1 \in W_2^0$, potom $Z_2 = Z_1 \cap G'$, ale $Z_2 \in W_2$. Preto $Z_2 \cap W' = \emptyset$ a z toho ďalej vyplýva, že $Z_1 \cap W' = \emptyset$, pretože $W' \subset G'$, a teda $\emptyset = Z_2 \cap W' = (Z_1 \cap G') \cap W' = Z_1 \cap (G' \cap W') = Z_1 \cap W'$. Z toho vidíme, že $Z_1 \in W_2^0$ vtedy a len vtedy, keď $Z_1 \cap W' \neq \emptyset$ — preto W_2^0 je okolím zo Σ_2^0 . Pretože $A_2 \in W_2$ a $A_2 = A_1 \cap G'$, je $A_1 \in W_2^0$. Treba ešte dokázať, že $W_2^0 \subset U_2^0$ a $W_2^0 \subset V_2^0$. Nech teda $Z_1 \in W_2^0$. Potom $Z_1 \cap G' = Z_2 \in W_2 \subset U_2 \cap V_2$. To znamená, že $Z_1 \cap G' = Z_2 \in U_2$ a tiež $Z_1 \cap G' = Z_2 \in V_2$. Z toho však vyplýva, že $Z_1 \in U_2^0$ a tiež $Z_1 \in V_2^0$ a z toho $W_2^0 \subset U_2^0 \cap V_2^0$.

3. Nakoniec máme dokázať, že ak W_2^0 je ľubovoľné okolie triedy $C_1 = A_1 \cap B_1$ (C_1 je súčinnom tried A_1 a B_1), existuje také okolie U_2^0 triedy A_1 a také okolie V_2^0 triedy B_1 , že $U_2^0 \cap V_2^0 \subset W_2^0$. Označme zase $A_2 = A_1 \cap G'$, $B_2 = B_1 \cap G'$, $C_2 = C_1 \cap G'$ a W' také okolie zo Σ' , že W_2^0 je množinou všetkých tried $Z_1 \in G' \cap [G]$, pre ktoré $Z_1 \cap W' \neq \emptyset$. Nech W_2 je množinou všetkých tried Z_2 , pre ktoré platí $Z_2 = Z_1 \cap G'$, $Z_1 \in W_2^0$. Pretože $Z_1 \cap W' \neq \emptyset$ a $W' \subset G'$, je tiež $Z_1 \cap W' \neq \emptyset$ pre všetky $Z_2 \in W_2$. To vyplýva zo spomnutých vzťahov takto: $\emptyset \neq Z_1 \cap W' = (Z_1 \cap W') \cap G' = (Z_1 \cap G') \cap W' = Z_2 \cap W'$. Keď $Z_2 \in W_2$, potom $Z_2 = Z_1 \cap G'$, ale $Z_1 \notin W_2^0$. Potom $Z_1 \cap W' = \emptyset$, a pretože $Z_2 \subset Z_1$ je tiež $Z_2 \cap W' = \emptyset$. Je teda $Z_2 \cap W' \neq \emptyset$ vtedy a len vtedy, ak $Z_2 \in W_2$, čiže W_2 je okolím zo Σ_2 . Pretože $C_1 \in W_2^0$ a $C_2 = C_1 \cap G'$, je $C_2 \in W_2$. Ďalej zo vzťahov $A_1 \cap B_1 = C_1$, $(A_1 \cap B_1) \cap G' = C_2$, $A_1 \cap G' = A_2$, $B_1 \cap G' = B_2$, $C_1 \cap G' = C_2$, $G' \cap G'$ vyplýva, že $A_2 \cap B_2 = C_2$ (trieda C_2 je súčinnom tried A_2 a B_2), pretože $A_2 B_2 = (A_1 \cap G') (B_1 \cap G') \subset A_1 B_1 \cap G' \subset C_1 \cap G' = C_2$ (pozri [1]). Teda W_2 je okolím súčinnu tried $A_2 \cap B_2$, a pretože $G' \cap [G]$ je topologickým grupoidom pri úplnom systéme okolí Σ_2 , existuje také okolie U_2 triedy A_2 a také okolie V_2 triedy B_2 , že $U_2 \cap V_2 \subset W_2$. Nech U' , resp. V' je také okolie zo Σ' , že U_2 , resp. V_2 je množinou všetkých tried X_2 , resp. Y_2 , pre ktoré platí $X_2 \cap U' \neq \emptyset$, resp. $Y_2 \cap V' \neq \emptyset$. Označme U_2^0 , resp. V_2^0 množinu všetkých tried X_1 , resp. Y_1 , pre ktoré $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_2 \in U_2$, resp. $Y_2 = Y_1 \cap G'$, $Y_2 \in V_2$. Potom pre každé

$X_1 \in U_1^0$, resp. $Y_1 \in V_1^0$ je $X_1 \cap U_1' \neq \emptyset$, resp. $Y_1 \cap V_1' \neq \emptyset$, pretože to vyplýva zo vzťahov $X_2 \cap U_1' \neq \emptyset$, $X_2 \subset X_1$, resp. $Y_2 \cap V_1' \neq \emptyset$, $Y_2 \subset Y_1$. Keď $X_1 \in U_1^0$, resp. $Y_1 \in V_1^0$, potom $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_2 \in U_2$, resp. $Y_2 = Y_1 \cap G'$, $Y_2 \in V_2$, teda $X_2 \cap U_1' = \emptyset$, resp. $X_2 \cap V_1' = \emptyset$ a z toho ďalej, pretože $U_1' \subset G'$, resp. $V_1' \subset G'$ vyplýva $X_1 \cap U_1' = (X_1 \cap U_1') \cap G' = (X_1 \cap G') \cap U_1' = X_2 \cap U_1' = \emptyset$, resp. $Y_1 \cap V_1' = (Y_1 \cap V_1') \cap G' = (Y_1 \cap G') \cap V_1' = Y_2 \cap V_1' = \emptyset$. To znamená, že $X_1 \in U_1^0$, resp. $Y_1 \in V_1^0$ vtedy a len vtedy, ak $X_1 \cap U_1' \neq \emptyset$, resp. $Y_1 \cap V_1' \neq \emptyset$ — teda U_1^0 a V_1^0 sú okolia zo Σ_1^0 . Pretože $A_2 \in U_2$, $A_3 = A_1 \cap G'$, resp. $B_2 \in V_2$, $B_3 = B_1 \cap G'$, je $A_1 \in U_1^0$, resp. $B_1 \in V_1^0$. Máme ešte dokázať, že $U_1^0 \cap V_1^0 \subset W_1^0$. Nech teda $X_1 \in U_1^0$, $Y_1 \in V_1^0$. Pretože $X_1 \in U_1^0$ a $Y_1 \in V_1^0$, je $X_1 \cap G' = X_2 \in U_2$ a $Y_1 \cap G' = Y_2 \in V_2$. Potom však $X_2 \cap Y_2 = Z_2 \in W_2$ a Z_1 , pre ktoré platí $Z_2 = Z_1 \cap G'$, $Z_2 \in W_2$, je z W_1^0 . Zo vzťahu $X_2 \cap Y_2 = Z_2$ vyplýva, že $X_2 \cap Y_2 \subset Z_2$ a ďalej, pretože $Z_1 \supset Z_2$, vzťah $Z_1 \supset Z_2 \supset X_2 \cap Y_2 \neq \emptyset$, čiže $Z_1 \supset X_2 \cap Y_2 \neq \emptyset$. Zo vzťahov $X_2 \subset X_1$, $Y_2 \subset Y_1$ zase vyplýva $X_1 \cap Y_1 \supset X_2 \cap Y_2$. Relácia $Z_1 \supset X_2 \cap Y_2 \neq \emptyset$ a $X_1 \cap Y_1 \supset X_2 \cap Y_2$ dávajú $X_1 \cap Y_1 \cap Z_1 \neq \emptyset$, z čoho ďalej vyplýva $X_1 \cap Y_1 \subset Z_1$ a z toho konečne $X_1 \cap Y_1 = Z_1 \in W_1^0$ (pozri [1]), čo sme mali dokázať.

Poznámka 2. Vo vete 2. môžeme podmienku, aby $G' \cap [G]$ bol vytvárajúcim rozkladom v G' nahradiť „silnejšou“ podmienkou, aby $G' \cap [G]$, alebo $[G]$ bol vytvárajúcim rozkladom v G .

Poznámka 3. Vo vete 3. môžeme podmienku, aby $G' \cap [G]$ bol vytvárajúcim rozkladom, nahradiť „silnejšou“ podmienkou, aby $[G]$ bol vytvárajúcim rozkladom.

Keď využijeme tieto poznámky, dostaneme takto obmeny vety 2 a 3:

Veta 2a. Nech G je topologický grupoid, $[G]$ vytvárajúci rozklad v G a G' taký topologický podgrupoid topologického grupoidu G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Nech

$G' \cap [G]$ je topologický rozklad v G' . Potom $G' \cap [G]$ je topologickým grupoidom pri úplnom systéme okoli Σ_2^0 .

Veta 3a. Nech G je topologický grupoid, $[G]$ vytvárajúci rozklad v G a G' taký topologický podgrupoid topologického grupoidu G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $G' \cap [G]$ je topologickým rozkladom v G' . Potom $G' \cap [G]$ je topologickým grupoidom pri úplnom systéme okoli Σ_2^0 .

Definícia 1. Nech G je topologický grupoid a $[G]$ topologický faktoroid v G . G' nech je taký podgrupoid, že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Topologický grupoid, ktorého prvky sú triedy z $G' \cap [G]$ a ktorého úplný systém okoli je Σ_1^0 , označíme \mathcal{G} .

Definícia 2. Nech $[G]$ je vytvárajúci rozklad v topologickom grupoide G a G' nech je taký topologický podgrupoid topologického grupoidu G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$.

Nech $G' \cap [G]$ je topologický rozklad v G' . Topologický grupoid, ktorého prvky sú triedy z $G' \cap [G]$ a ktorého úplný systém okoli je Σ_2^0 , označíme \mathcal{G}_2 .

Definícia 3. Nech $[G]$ je vytvárajúci rozklad v topologickom grupoide G

a G' nech je taký topologický podgrupoid topologického grupoidu G , že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$.

Nech $G' \cap [G]$ je topologickým rozkladom v G' . Topologický grupoid, ktorého prvky sú triedy z $G' \cap [G]$ a ktorého úplný systém okoli je Σ_1^0 , označíme \mathcal{G}^0 .

Definícia 4. Nech G je topologický grupoid a $[G]$ topologický faktoroid v G . G' nech je taký podgrupoid, že $\cup_{X \in [G]} X \cap G' \neq \emptyset$. Topologický grupoid, ktorého prvky sú triedy z $G' \cap [G]$ a ktorého úplný systém okoli je Σ_2^0 , označíme \mathcal{G}_2^0 .

Poznámka 4. Existencia topologických grupoidov z definície 1 a 4 bola dokázaná v článku [3].

Skôr ako uvediem niekoľko príkladov, ukážem, že kartézsky súčin $G = G_{(a)} \times G_{(b)}$ dvoch topologických grupoidov $G_{(a)}$ a $G_{(b)}$ je tiež topologickým grupoidom.

Definícia 5. Nech množina G je kartézskym súčinnom topologických grupoidov $G_{(a)}$ a $G_{(b)}$. Označíme $U = U_{(a)} \times U_{(b)}$, kde $U_{(a)}$ je z úplného systému okoli $\Sigma_{(a)}$ topologického priestoru $G_{(a)}$ a $U_{(b)}$ je z úplného systému okoli $\Sigma_{(b)}$ topologického priestoru $G_{(b)}$. Systém všetkých takýchto množín U označíme Σ .

Pomocná veta. Nech G je kartézsky súčin topologických grupoidov $G_{(a)}$ a $G_{(b)}$. Potom G je tiež topologickým grupoidom pri úplnom systéme okoli Σ .

Dôkaz tejto vety je skoro úplne zhodný s dôkazom pre topologické grupy. Násobenie v G definujeme ako pri topologických grupách: súčin dvoch prvkov $a = (\alpha_1, \alpha_2)$ a $b = (\beta_1, \beta_2)$, kde α_1, β_1 sú z $G_{(a)}$ a α_2, β_2 sú z $G_{(b)}$, nech je rovný prvku $c = ab = (\alpha_1\beta_1, \alpha_2\beta_2)$. Je známe, že G je topologickým priestorom pri úplnom systéme okoli Σ (pozri [2]). Zostáva dokázať, že ak $c = ab$ je súčinnom ľubovoľných dvoch prvkov a a b z G a W je jeho ľubovoľné okolie, existuje také okolie U prvku a a také okolie V prvku b , že $UV \subset W$. Predovšetkým $W = W_{(a)} \times W_{(b)}$, $W_{(a)} \in \Sigma_{(a)}$, $W_{(b)} \in \Sigma_{(b)}$. Pritom $W_{(a)}$ je okolím prvku $\alpha_1\beta_1 \in G_{(a)}$ a $W_{(b)}$ je okolím prvku $\alpha_2\beta_2 \in G_{(b)}$. Pretože $G_{(a)}$ a $G_{(b)}$ sú topologické grupoidy, existujú také okolia $U_{(a)}$ prvku α_1 , $V_{(a)}$ prvku β_1 , $U_{(b)}$ prvku α_2 a $V_{(b)}$ prvku β_2 , že $U_{(a)}V_{(a)} \subset W_{(a)}$ a $U_{(b)}V_{(b)} \subset W_{(b)}$. No $U_{(a)} \times U_{(b)} = U$ je okolím prvku $a = (\alpha_1, \alpha_2)$ a $V_{(a)} \times V_{(b)} = V$ je okolím prvku $b = (\beta_1, \beta_2)$ a platí $UV = (U_{(a)} \times V_{(a)}) (U_{(b)} \times V_{(b)}) = (U_{(a)}V_{(a)}) \times (U_{(b)}V_{(b)}) \subset W_{(a)} \times W_{(b)} = W$.

Príklad 1. Nech $G_{(a)}$ je množina všetkých reálnych čísel $\xi_1 > 0$ a $G_{(b)}$ množina všetkých reálnych čísel $\xi_2 \geq 0$. $G_{(a)}$ je topologickým grupoidom, ak za operáciu násobenia vezmeme obyčajné sčítanie reálnych čísel a za úplný systém okoli $\Sigma_{(a)}$ v $G_{(a)}$ systém všetkých množín $U_{(a)}$, kde $\xi_1 \in U_{(a)}$ vtedy a len vtedy, ak $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$. $G_{(b)}$ je tiež topologickým grupoidom, ak za operáciu násobenia vezmeme obyčajné sčítanie reálnych čísel a za úplný systém okoli $\Sigma_{(b)}$ v $G_{(b)}$ systém všetkých množín $U_{(b)}$, kde $\xi_2 \in U_{(b)}$ vtedy a len vtedy, ak $0 \leq \alpha_2 < \xi_2 < \beta_2$ a všetkých množín $U_{(b)}$, kde $\xi_2 \in U_{(b)}$ vtedy a len vtedy, ak $0 \leq \xi_2 < \beta_2$. Potom podľa dokázaného je aj $G = G_{(a)} \times G_{(b)}$ topologickým grupoidom. Označíme G' množinu všetkých prvkov $a = (\alpha_1, 0)$ z G . Pretože

v $G'ab = (\alpha_1, \alpha_2)(\beta_1, \beta_2) = (\alpha_1 + \beta_1, \alpha_2 + \beta_2)$, je pre a' a b' z G' $a'b' = (\alpha_1, 0)$ ($\beta_1, 0) = (\alpha_1 + \beta_1, 0)$, a teda G' je podgrupoidom grupoidu G . Preto G' je tiež topologickým grupoidom (pozri [3]). Definujme teraz na G rozklad $[G]$ takto: nech množina $X(\xi_1)$ všetkých prvkov $(\xi_1, \xi_2), (\xi_1 + 1, \xi_2), (\xi_1 + 2, \xi_2), \dots$, kde ξ_1 je pevne zvolené číslo z intervalu $(0, 1)$ a ξ_2 prebieha všetky hodnoty väčšie alebo rovné nule, je prvkom rozkladu $[G]$. A a B nech sú dve triedy rozkladu $[G]$, $(\alpha_1 + k, \alpha_2) \in A$ a $(\beta_1 + l, \beta_2) \in B$, $k, l = 0, 1, 2, \dots$. Potom $(\alpha_1 + k, \alpha_2)(\beta_1 + l, \beta_2) = ((\alpha_1 + \beta_1) + (k + l), \alpha_2 + \beta_2) = (\gamma_1 + n, \gamma_2)$, kde $\gamma_1 \in (0, 1)$, $\gamma_2 \geq 0$ a $n = k + l$, keď $\alpha_1 + \beta_1 \leq 1$, resp. $n = k + l + 1$, keď $\alpha_1 + \beta_1 > 1$. Z toho vidieť, že súčin ľubovoľných dvoch prvkov z A a B je vždy prvkom istej triedy C . Rozklad $[G]$ je teda vytváraťelným rozkladom. Okrem toho ľahko vidieť, že rozklad $[G]$ je topologickým rozkladom v G a že rozklad $G' \cap [G]$ je topologickým rozkladom v G' (pozri [3]). Okoliami z úplného systému okoli Σ' topologického priestoru G' sú množiny prvkov $(\xi_1, 0) \in G$, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$. Podľa vety 2a je \mathcal{G}_2 tiež topologickým grupoidom. Prvkami tohto topologického grupoidu sú množiny $X_2(\xi_1)$ prvkov $(\xi_1, 0), (\xi_1 + 1, 0), (\xi_1 + 2, 0), \dots$, kde $\xi_1 \in (0, 1)$. Keď $\beta_1 - \alpha_1 \leq 1$, okolie $U_2 \in \Sigma_2$ je buď množinou všetkých takých tried $X_2(\xi_1) = \{(\xi_1, 0), (\xi_1 + 1, 0), \dots\} \in \mathcal{G}_2$, kde $0 \leq \varrho_1 < \xi_1 < \sigma_1 \leq 1$, $\varrho_1 = \alpha_1 - k$, $\sigma_1 = \beta_1 - k$ a k je nezáporné celé číslo, alebo je okolie $U_2 \in \Sigma_2$ množinou všetkých takých tried $X_2(\xi_1) \in \mathcal{G}_2$, kde pre ξ_1 platí niektorý zo vzťahov $0 < \xi_1 < \sigma_1 \leq \varrho_1 < 1$, pričom $\varrho_1 = \alpha_1 - k$, $\sigma_1 = \alpha_1 - k - 1$ a k je nezáporné celé číslo. Keď $\beta_1 - \alpha_1 > 1$, potom $U_2 = \mathcal{G}_2$.

Príklad 2. Podľa vety 3a je \mathcal{G}_1 topologickým grupoidom. Prvkami tohto topologického grupoidu sú v našom prípade (keď G, G' a $[G]$ sú topologické grupoidy a rozklad z príkladu 1) všetky triedy $X_1 = X \in [G]$. Keď $\beta_1 - \alpha_1 \leq 1$, okolie $U_1^0 \in \Sigma_1^0$ je buď množinou všetkých takých tried $X_1(\xi_1) = \{(\xi_1, \xi_2), (\xi_1 + 1, \xi_2), \dots\} \in \mathcal{G}_1^0$, kde $0 \leq \varrho_1 < \xi_1 < \sigma_1 \leq 1$, $\varrho_1 = \alpha_1 - k$, $\sigma_1 = \beta_1 - k$ a k je nezáporné celé číslo, alebo je okolie $U_1^0 \in \Sigma_1^0$ množinou všetkých takých tried $X_1(\xi_1) \in \mathcal{G}_1^0$, kde pre ξ_1 platí niektorý zo vzťahov $0 < \xi_1 < \sigma_1 \leq \varrho_1 < 1$, pričom $\varrho_1 = \alpha_1 - k$, $\sigma_1 = \alpha_1 - k - 1$ a k je nezáporné celé číslo. Keď $\beta_1 - \alpha_1 > 1$, potom $U_1^0 = \mathcal{G}_1^0$.

Príklad 3. Nech $G_{(a)}$ je topologický grupoid z príkladu 1. Nech $G_{(a)}$ je množina všetkých reálnych čísel $\xi_2 \geq 0$. Definujme si v množine $G_{(a)}$ násobenie takto: súčinom dvoch prvkov α_2 a β_2 nech je prvok $\alpha_2 \cdot \beta_2 = \text{Max}(\alpha_2, \beta_2)$. $G_{(a)}$ je pri tomto násobení grupoidom. Nech ďalej $U_{(a)}$ značí množinu všetkých prvkov $\xi_2 \in G_{(a)}$, pre ktoré platí $\alpha_2 < \xi_2 < \beta_2$, $\alpha_2, \beta_2 \in G_{(a)}$, alebo nech $U_{(a)}$ značí množinu všetkých prvkov ξ_2 , pre ktoré $0 \leq \xi_2 < \beta_2$, $\beta_2 \in G_{(a)}$. Potom systém $\Sigma_{(a)}$ všetkých takýchto množín $U_{(a)}$ je úplným systémom okoli a $G_{(a)}$ je pri ňom topologickým priestorom. Dokážeme ešte, že $G_{(a)}$ je topologickým grupoidom. Nech α_2 a β_2 sú dva rôzne prvky z $G_{(a)}$, $\alpha_2 < \beta_2$. Nech $W_{(a)}$ je množina všetkých prvkov ζ_2 , pre ktoré platí $0 \leq \alpha_2 \cdot \beta_2 -$

$- \epsilon_1 < \zeta_2 < \alpha_2 \cdot \beta_2 + \epsilon_2$, kde ϵ_1 a ϵ_2 sú nejaké kladné reálne čísla ($W_{(a)}$ je teda okolie prvku $\alpha_2 \cdot \beta_2$). Pretože však $\alpha_2 < \beta_2$ je $\alpha_2 \cdot \beta_2 = \beta_2$, a teda $W_{(a)}$ je množinou všetkých prvkov ζ_2 , pre ktoré platí $0 \leq \beta_2 - \epsilon_1 < \zeta_2 < \beta_2 + \epsilon_2$. Položme $\epsilon_3 = \min\left(\frac{\beta_2 - \alpha_2}{2}, \epsilon_1\right)$, za ϵ_1 zvolíme také kladné reálne číslo, aby

$\alpha_2 - \epsilon_4 \in G_{(a)}$, ak je $\alpha_2 > 0$ a ak $\alpha_2 = 0$, položíme $\epsilon_4 = 0$. Nech ďalej $U_{(a)}$ je množina všetkých prvkov $\xi_2 \in G_{(a)}$, pre ktoré platí $\alpha_2 - \epsilon_4 \leq \xi_2 < \alpha_2 + \epsilon_3$ (znamienko rovnosti berieme, iba ak $\alpha_2 = 0$), a $V_{(a)}$ nech je množina všetkých takých prvkov $\eta_2 \in G_{(a)}$, že $\beta_2 - \epsilon_3 < \eta_2 < \beta_2 + \epsilon_3$. Pri tejto voľbe platí $\alpha_2 - \epsilon_4 \leq \xi_2 < \alpha_2 + \epsilon_3 \leq \beta_2 - \epsilon_3 < \eta_2 < \beta_2 + \epsilon_3$ pre všetky $\xi_2 \in U_{(a)}$ a $\eta_2 \in V_{(a)}$, a preto $U_{(a)}V_{(a)} = V_{(a)}$. No $\beta_2 - \epsilon_3 \geq \beta_2 - \epsilon_1$, a preto $W_{(a)} \supset V_{(a)} = U_{(a)}V_{(a)}$. Zostáva ešte dokázať tento vzťah pre prípad, že $\alpha_2 = \beta_2 = \alpha_2 \cdot \beta_2$. Nech $W_{(a)}$ je množinou všetkých prvkov $\zeta_2 \in G_{(a)}$, pre ktoré platí $0 \leq \alpha_2 \cdot \beta_2 - \epsilon_1 \leq \zeta_2 < \alpha_2 \cdot \beta_2 + \epsilon_2$; pričom ϵ_1 a ϵ_2 sú kladné reálne čísla, $\epsilon_1 = 0$ vtedy a len vtedy, keď $\alpha_2 \cdot \beta_2 = 0$ a druhé znamienko rovnosti platí tiež iba vtedy, keď $\alpha_2 \cdot \beta_2 = 0$. Teraz stačí, keď položíme $U_{(a)} = V_{(a)} = W_{(a)}$ a z toho okamžite vyplýva vzťah $U_{(a)}V_{(a)} \subset W_{(a)}$, čo sme chceli dokázať.

Pretože $G_{(a)}$ a $G_{(a)}$ sú topologické grupoidy, je topologickým grupoidom aj $G = G_{(a)} \times G_{(a)}$. Násobenie v množine G je teraz definované takto: nech $a = (\alpha_1, \alpha_2)$ a $b = (\beta_1, \beta_2)$ sú dva ľubovoľné prvky z G ; potom $a \cdot b = (\alpha_1, \alpha_2)(\beta_1, \beta_2) = (\alpha_1 + \beta_1, \gamma_2)$, kde $\gamma_2 = \text{Max}(\alpha_2, \beta_2)$. Okolie $U \in \Sigma$ je buď množina prvkov $x = (\xi_1, \xi_2)$, ktoré spĺňujú nerovnosti $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, $0 \leq \alpha_2 < \xi_2 < \beta_2$, alebo je okolie $U \in \Sigma$ množina prvkov $x = (\xi_1, \xi_2)$, ktoré spĺňujú nerovnosti $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, $0 \leq \xi_2 < \beta_2$. Označme G' množinu všetkých prvkov $x = (\xi_1, \xi_2) \in G$, kde $\xi_2 = 0$, alebo $\xi_1 = 1$, pričom ak $\xi_2 = 0$, ξ_1 je racionálne číslo, a ak $\xi_2 = 1$, potom $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, kde r_1 a r_2 sú racionálne čísla, $r_1 \geq 0$, $r_2 > 0$. Ľahko sa presvedčíme, že G' je podgrupoidom grupoidu G , pretože súčet dvoch racionálnych čísel je racionálne číslo, súčet dvoch čísel tvaru $r_1 + r_2 \sqrt{2}$, kde $r_2 > 0$ je číslo toho istého tvaru a súčet racionálneho čísla s číslom tvaru $r_1 + r_2 \sqrt{2}$, $r_2 > 0$ je číslo tvaru $r_1 + r_2 \sqrt{2}$, $r_2 > 0$. G' je teda tiež topologickým grupoidom pri úplnom systéme okoli Σ' . Pozrime sa bližšie, ako vyzerá úplný systém okoli Σ' . Okolie $U' \in \Sigma'$ je buď množina prvkov $x = (\xi_1, 0) \in G$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, alebo je $U' \in \Sigma'$ množina prvkov $x = (\xi_1, 1)$, kde $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0$, $r_2 > 0$, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$.

Ďalej definujeme rozklad $[G]$ na G . Označme $X(\xi_1)$ množinu všetkých prvkov $(\xi_1, \xi_2) \in G$, pre ktoré ξ_1 je konštantné a ξ_2 prebieha všetky hodnoty z $G_{(a)}$. Všetky takéto množiny $X(\xi_1)$ nech sú triedami rozkladu $[G]$. Je zrejmé, že tento rozklad je topologickým rozkladom a ľahko sa dá zistiť, že je tiež vy-

tvárajúcim rozkladom. Preto je $[G]$ topologickým faktoroidom na G , pri úplnom systéme okolií $\Sigma^* G' \cap [G]$ je teraz systém všetkých jednobodových množín $\{x\}$, kde $x \in G'$. Lahko vidieť, že $G' \cap [G]$ je tiež topologickým rozkladom, a preto \mathcal{B}_2 je topologickým grupoidom. Prvkami z \mathcal{B}_2 sú jednobodové množiny $\{x\}$, kde $x \in G'$ a okolie U_2 je množina prvkov $\{x\}$, kde $x \in U' \in \Sigma'$. Podľa vety 3a je \mathcal{B}_2 topologickým faktoroidom. Prvkami topologického grupoidu \mathcal{B}_2 sú triedy $X_1(\xi_1) = X(\xi_1)$ topologického faktoroidu $[G]$, keď ξ_1 je racionálne číslo, alebo $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0, r_2 > 0$. Okoliami zo Σ_2^0 sú množiny tried $X_1(\xi_1)$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, ďalej sú okoliami zo Σ_2^0 množiny tried $X_1(\xi_1)$, kde $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0, r_2 > 0, 0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, konečne sú okoliami zo Σ_2^0 tiež množiny tried $X_1(\xi_1)$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, alebo $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0, r_2 > 0, 0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$.

Veta 4. Topologické grupoidy \mathcal{B}_1^0 a \mathcal{B}_2 sú izomorfné (ako topologické grupoidy).

Dôkaz. Je známe, že $G' \cap [G]$ a $G' \cap [G]$ sú izomorfné ako grupoidy (pozri [1]). Pri tomto izomorfizme f sa každá trieda $X_1 \in G' \cap [G]$ prosté zobrazí do tej triedy $f(X_1) = X_2 \in G' \cap [G]$, pre ktorú platí $X_2 = X_1 \cap G'$. Stačí teda dokázať spojitost zobrazenia f a k nemu inverzného zobrazenia f^{-1} .

Nech $A_2 = A_1 \cap G' = f(A_1)$ a U_2 je ľubovoľné okolie triedy A_2 . Nech U_1^0 je množina všetkých tried X_1 , pre ktoré platí $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_2 \in U_2$. Potom je zrejme, že U_1^0 je okolinou zo Σ_1^0 a $A_1 \in U_1^0$. Z toho vyplýva, že $f(U_1^0) \subset U_2$. Skutočne, keď $X_1 \in U_1^0$, vtedy $f(X_1) = X_1 \cap G' = X_2 \in U_2$.

Nech teraz $f^{-1}(A_2) = A_1$, teda A_1 je tá trieda, pre ktorú platí $A_2 = A_1 \cap G'$ a U_1^0 nech je ľubovoľné okolie triedy A_1 . Nech U_2 je množinou všetkých tried, pre ktoré platí $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_1 \in U_1^0$. Je zrejme, že U_2 je okolinou zo Σ_2 a $A_2 \in U_2$. Odtiaľ vyplýva, že $f^{-1}(U_2) \subset U_1^0$. Vskutku, keď $X_2 \in U_2$, potom $f^{-1}(X_2)$ je tá trieda X_1 , pre ktorú platí $X_2 = X_1 \cap G'$, $X_1 \in U_1^0$. Teda $f^{-1}(X_2) = X_1 \in U_1^0$, a to sme mali dokázať.

Príklad 4. Nech $G, G', [G], \mathcal{B}_2$ a \mathcal{B}_1^0 sú topologické grupoidy z príkladu 1 a 2. Podľa vety 4 \mathcal{B}_2 a \mathcal{B}_1^0 sú izomorfné ako topologické grupoidy.

Príklad 5. Nech $G, G', [G], \mathcal{B}_2$ a \mathcal{B}_1^0 sú topologické grupoidy z príkladu 3. \mathcal{B}_2 a \mathcal{B}_1^0 sú podľa vety 4 izomorfné ako topologické grupoidy.

Príklad 6. Nech G, G', \mathcal{B}_2 a \mathcal{B}_1^0 sú topologické grupoidy z príkladu 1 a 2. Okoliami $U \in \Sigma$ sú množiny prvkov $(\xi_1, \xi_2) \in G$, splňujúce nerovnosti $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1, 0 \leq \alpha_2 < \xi_2 < \beta_2$ a ďalej sú okoliami $U \in \Sigma$ tiež množiny prvkov $(\xi_1, \xi_2) \in G$, splňujúce nerovnosti $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1, 0 \leq \xi_2 < \beta_2$. Prvkami priestoru \mathcal{B}_1 sú tie isté triedy X_1 , ktoré sú prvkami priestoru \mathcal{B}_1^0 a ľahko možno zistiť, že aj okolia $U_1 \in \Sigma_1$ sú tie isté ako okolia zo Σ_1^0 .

Prvkami priestoru \mathcal{B}_2 sú tie isté triedy X_2 , ktoré sú prvkami priestoru \mathcal{B}_2 a tak isto ľahko zistíme, že aj okolia $U_2 \in \Sigma_2^0$ sú tie isté ako okolia zo Σ_2 . Z toho

vyplýva, že topologické grupoidy \mathcal{B}_1 a \mathcal{B}_2 z tohto príkladu sú izomorfné. To vyplýva konečne i z článku [3] vety 11.

Príklad 7. Nech G, G' a $[G]$ sú topologické grupoidy z príkladu 3. Prvkami topologického grupoidu \mathcal{B}_1 sú triedy $X_1(\xi_1) = X(\xi_1) \in [G]$, kde ξ_1 je buď racionálne číslo, $\xi_1 > 0$, alebo $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0, r_2 > 0$. Okolím zo Σ_1 je množina tried $X_1(\xi_1)$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, alebo $\xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0, r_2 > 0, 0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$.

Prvkami topologického grupoidu \mathcal{B}_2 sú všetky jednobodové množiny $\{x\}$, $x \in G'$. Okoliami z úplného systému okolií Σ_2^0 sú množiny prvkov $\{x\} = \{(\xi_1, \xi_2)\}$, kde buď $\xi_2 = 0, \xi_1$ racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, alebo $\xi_2 = 1, \xi_1 = r_1 + r_2 \sqrt{2}$, r_1, r_2 racionálne čísla, $r_1 \geq 0, r_2 > 0, 0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$.

Podľa vety 11 z článku [3] sú \mathcal{B}_1 a \mathcal{B}_2 izomorfné ako topologické grupoidy. V nasledujúcom príklade ukážem, že keď $[G]$ je topologickým rozkladom v G , nemusí byť ešte $G' \cap [G]$ topologickým rozkladom v G' .

Príklad 8. Nech G je topologický grupoid z príkladu 1 a $[G]$ topologický rozklad na G z toho istého príkladu. Nech G' je množina všetkých takých prvkov $x = (\xi_1, 0) \in G$, že ξ_1 je buď racionálne číslo, $0 < \xi_1 \leq 1$, alebo ξ_1 je reálne číslo $\xi_1 > 1$. Je zrejme, že G' je podgrupoidom grupoidu G , a teda tiež topologickým grupoidom pri úplnom systéme okolií Σ' . Okolie zo Σ' je buď množinou prvkov $x = (\xi_1, 0)$, kde ξ_1 je reálne číslo, $1 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, alebo je okolie zo Σ' množinou prvkov $x = (\xi_1, 0)$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1$, alebo je okolie zo Σ' množinou prvkov $x = (\xi_1, 0)$, kde ξ_1 je buď racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 \leq 1$, alebo ξ_1 je reálne číslo, $1 \leq \xi_1 < \beta_1$. Nech U' je množinou všetkých prvkov $x = (\xi_1, 0)$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1 \leq 1$. Lahko vidieť, že $U \cap X_2$ nie je otvorená množina v G' , pretože $U \cap X_2$ obsahuje práve všetky prvky $x = (\xi_1 + n, 0)$, kde ξ_1 je racionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1 \leq 1, n = 0, 1, 2, \dots$, ale $U \cap X_2$ neobsahuje žiaden prvok $x = (\xi_1 + n, 0)$, kde ξ_1 je iracionálne číslo, $0 \leq \alpha_1 < \xi_1 < \beta_1 \leq 1, n = 1, 2, \dots$. Nie je teda $G' \cap [G]$ topologickým rozkladom na G' , napriek tomu, že $[G]$ je topologickým rozkladom na G . Práve sme videli, že ak $[G]$ je topologickým rozkladom v G , nemusí $G' \cap [G]$ byť ešte topologickým rozkladom v G' . Nasledujúca veta dáva odpoveď na otázku, kedy sa tak stane.

Veta 5. Nech $[G]$ je topologickým rozkladom v topologickom priestore G a G' nech je taký podpriestor topologického priestoru G , že $U \cap X \cap G' \neq \emptyset$. Nevyhnutnou a postačujúcou podmienkou pre to, aby $G' \cap [G]$ bol topologickým rozkladom v G' je, aby $U \cap X_2$ bola otvorená množina v G' pre každé $U' \in \Sigma'$.

Dôkaz. Z definície topologického rozkladu priamo vidieť, že táto podmienka je nevyhnutná. Máme ešte dokázať, že táto podmienka je postačujúca. Za tým účelom stačí dokázať, že pre každú triedu $X_2 \in G' \cap [G]$ je množina X_2 uzavretá v G' . Skutočne, každá množina $X_2 \in G' \cap [G]$ sa dá napísať $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$, $X \in [G]$. No pretože $X \in [G]$ je uzavretá množina v G , je $X_2 = X \cap G'$ uzavretá množina v G' , a tým je veta dokázaná.

Príklad 9. Rozklady $[G]$ a $G' \cap [G]$ z príkladu 1, 2 a 3 (ich prvky sú prvkami topologických grupoidov \mathcal{G}_2 a \mathcal{G}' zo spomenutých príkladov) spĺňajú podmienku vety 5, a preto sú obidva topologickými rozkladmi.

Veta 6. Nech G je topologický priestor, $[G]$ topologický rozklad v G a G' taký podpriestor topologického priestoru G , že $\cup X \cap G' \neq \emptyset$. Nech $G' \cap [G]$ je topologický rozklad v G' . Potom identické zobrazenie topologického priestoru $G' \cap [G]$ pri úplnom systéme okolí Σ_2 na topologický priestor $G' \cap [G]$ pri úplnom systéme okolí Σ'_2 je spojitá.

Dôkaz. Identické zobrazenie, ktoré každý prvok X_2 z topologického priestoru $G' \cap [G]$ pri úplnom systéme okolí Σ_2 zobrazí na ten istý prvok X_2 z topologického priestoru $G' \cap [G]$ pri úplnom systéme okolí Σ'_2 označíme f . Nech V'_2 je ľubovoľné okolí triedy $A_2 = f(A_2) = A \cap G'$ z topologického priestoru $G' \cap [G]$, pri úplnom systéme okolí Σ'_2 a $A \in [G]$. Potom existuje také okolí $V^* \in \Sigma^*$, že V'_2 je množinou práve všetkých tých tried X_2 , pre ktoré $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$ a $X \in V^*$. K okolinu V^* existuje také okolí $V \in \Sigma$, že $V^* \cap V = \emptyset$ a $X \in V$. Keď okolinu V^* existuje také okolí $V \in \Sigma$, že $V^* \cap V = \emptyset$, pre ktoré $X \cap V \neq \emptyset$, V_2 je teda množinou všetkých tried X_2 , pre ktoré $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$, $X \in [G]$ a $X \cap V \neq \emptyset$. Pretože $\cup X$ je otvorená množina v G , je $(\cup X) \cap G'$ otvorená množina v G' .

Nech $d' \in A_2 \subset (\cup X) \cap G'$, kde $(\cup X) \cap G'$ je otvorená v G' . Potom existuje také okolí $U' \in \Sigma'$ prvku d' , že $d' \in U' \subset (\cup X) \cap G' = \cup X_2$. Potom však $U' \cap X_2 \neq \emptyset$ len pre triedy $X_2 \in V_2$. No všetky tie triedy X_2 , pre ktoré $U' \cap X_2 \neq \emptyset$ tvoria nejaké okolí $U_2 \in \Sigma_2$ (je to okolí triedy A_2 z topologického priestoru $G' \cap [G]$ pri úplnom systéme okolí Σ'_2 , pretože $\emptyset \neq \{d'\} \subset A_2 \cap U'$). Z predchádzajúceho vyplýva ďalej $U_2 \subset V_2$, a pretože $U_2 = f(U_2)$, dostávame $f(U_2) \subset V_2$, čo sme mali dokázať.

Poznámka 5. Príklad 3 a 7 ukazuje, že topologické priestory z vety 6 sú skutočne dva rôzne topologické priestory.

Príklad 10. Podľa vety 6 je identické zobrazenie topologického grupoidu \mathcal{G}_2 na topologický grupoid \mathcal{G}' spojitým zobrazením. Skutočne, keď \mathcal{G}_2 je topologický grupoid z príkladu 3 a \mathcal{G}' topologický grupoid z príkladu 7, môžeme ku každému okolinu V_2 triedy $\{a\} = \{\alpha_1, \alpha_2\} \in \mathcal{G}'$ zvoliť také okolí U_2 triedy $\{a\} = \{\alpha_1, \alpha_2\} \in \mathcal{G}_2$, že $U_2 \subset V_2$. Keď totiž $\{a\} = \{\alpha_1, 0\}$,

α_1 racionálne číslo a okolí V_2 triedy $\{a\}$ je množina všetkých tried $\{x\} = \{\xi_1, 0\}$, ξ_1 racionálne číslo, $0 \leq \gamma_1 < \xi_1 < \delta_1$, $\gamma_1 < \alpha_1 < \delta_1$ a všetkých tried $\{x\} = \{\xi_1, 1\}$, $\xi_1 = \gamma_1 + \gamma_2 \sqrt{2}$, γ_1, γ_2 racionálne čísla, $\gamma_1 \geq 0$, $\gamma_2 > 0$, $0 \leq \gamma_1 < \xi_1 < \delta_1$, $\gamma_1 < \alpha_1 < \delta_1$, za okolie U_2 triedy $\{a\}$ stačí zvoliť množinu všetkých tried $\{x\} = \{\xi_1, 0\}$, ξ_1 racionálne, $0 \leq \gamma_1 < \xi_1 < \delta_1$, $\gamma_1 < \alpha_1 < \delta_1$. Keď zase $\{a\} = \{\alpha_1, 1\}$, $\alpha_1 = \gamma'_1 + \gamma'_2 \sqrt{2}$, γ'_1, γ'_2 racionálne čísla, $\gamma'_1 \geq 0$, $\gamma'_2 > 0$ a V_2 je okolie triedy $\{a\}$, definované tak ako v prvom prípade, za okolie U_2 triedy $\{a\}$ stačí zvoliť množinu všetkých tried $\{x\} = \{\xi_1, 1\}$, $\xi_1 = \gamma_1 + \gamma_2 \sqrt{2}$, γ_1, γ_2 racionálne čísla, $\gamma_1 \geq 0$, $\gamma_2 > 0$, $0 \leq \gamma_1 < \xi_1 < \delta_1$, $\gamma_1 < \alpha_1 < \delta_1$.

Príklad 11. Ukážeme teraz, že identické zobrazenie topologického grupoidu \mathcal{G}_2 na topologický grupoid \mathcal{G}' (teda inverzné zobrazenie ku zobrazeniu z predchádzajúceho príkladu), keď \mathcal{G}_2 a \mathcal{G}' sú topologické grupoidy z príkladu 10, nie je spojitá. Nech $\{a\} = \{\alpha_1, 0\}$, α_1 racionálne číslo a okolinu V_2 triedy $\{a\}$ nech je množina všetkých tried $\{x\} = \{\xi_1, 0\}$, ξ_1 racionálne číslo, $0 \leq \gamma_1 < \xi_1 < \delta_1$, $\gamma_1 < \alpha_1 < \delta_1$. Nech potom akokoľvek zvolíme okolie U_2 triedy $\{a\} = \{\alpha_1, 0\}$, obsahuje toto okolie vždy nejaké triedy $\{x\} = \{\xi_1, 1\}$, $\xi_1 = \gamma_1 + \gamma_2 \sqrt{2}$, γ_1, γ_2 racionálne čísla, $\gamma_1 \geq 0$, $\gamma_2 > 0$, $0 \leq \gamma_1 < \xi_1 < \delta_1$, $\gamma_1 < \alpha_1 < \delta_1$ (ktoré nepatria do V_2) a teda $U_2 \not\subset V_2$, čiže naše zobrazenie nie je spojitá. Podobne sa to dá dokázať aj v prípade, že $\{a\} = \{\alpha_1, 1\}$, $\alpha_1 = \gamma'_1 + \gamma'_2 \sqrt{2}$, γ'_1, γ'_2 racionálne čísla, $\gamma'_1 \geq 0$, $\gamma'_2 > 0$.

Z vety 5 a z definície topologického faktoroidu $[G]$ v G (pozri [3]) vyplýva okamžite:

Veta 7. Nech \mathcal{G}_1 je topologický grupoid z definície 1, alebo nech \mathcal{G}_2 je topologický grupoid z definície 4. Nevyhnutnou a postačujúcou podmienkou pre to, aby existoval aj topologický grupoid \mathcal{G}_2 z definície 2 a topologický grupoid \mathcal{G}' z definície 3, je splnenie podmienky, aby $\cup X_2$ bola otvorená množina v G' , pre každé $U' \in \Sigma'$.

Veta 8. Nech \mathcal{G}_2 je topologický grupoid z definície 2 a \mathcal{G}_2 topologický grupoid z definície 4. Nevyhnutnou a postačujúcou podmienkou, aby identické zobrazenie topologického grupoidu \mathcal{G}_2 na topologický grupoid \mathcal{G}' bolo izomorfizmom týchto topologických grupoidov, je splnenie inverzného zobrazenia k tomuto zobrazeniu.

Dôkaz vyplýva z vety 6 a definície izomorfizmu dvoch topologických grupoidov.

Veta 9. Nech $\mathcal{G}_1, \mathcal{G}_2, \mathcal{G}'$ a \mathcal{G}_2 sú topologické grupoidy z definície 1, 2, 3 a 4. Nech identické zobrazenie topologického grupoidu \mathcal{G}_2 na \mathcal{G}' je spojitá. Potom všetky skupiny topologické grupoidy $\mathcal{G}_1, \mathcal{G}_2, \mathcal{G}'$ a \mathcal{G}_2 sú izomorfné.

Dôkaz vyplýva z vety 4, 8 a z článku [3] vety 11.

1. Borůvka O., Úvod do teorie grup, Praha 1952. 2. Понтрягин Л. С., Непрерывные группы, Москва 1954. 3. Sylka K., Topologické grupoidy, Matematicko-fyzikální časopis 1955, 10—21.
Došlo 18. 1. 1957.

О ИЗОМОРФИЗМЕ ТОПОЛОГИЧЕСКИХ ГРУППОИДОВ

Роберт Шулка

Выводы

Пусть G непустое множество с установленной операцией, ставящей в соответствие каждой надре элементам $a, b \in G$ некоторый элемент $c \in G$. Элемент c мы обозначаем ab . Множество G с этой операцией называется группоидом.

Пусть G заданное множество. Пусть Σ система его подмножеств, для которых выполнены следующие условия:

- Для всяких двух различных точек a и b из Σ можно найти такое множество U системы Σ , что $a \in U, b \in U$.
- Для всяких двух множеств U и V системы Σ , содержащих точку $a \in G$, найдется такое множество W системы Σ , что $a \in W \subset U \cap V$.

Такое множество G называется топологическим пространством, и Σ его полной системой окрестностей.

Множество G называется топологическим группоидом если:

- G есть группоид.
- G есть топологическое пространство.
- Если a и b два элемента множества G , то для всякой окрестности W элемента ab найдутся такие окрестности U и V элементов a и b , что $UV \subset W$.

Пусть G топологическое пространство и $[G]$ разбиение в G удовлетворяющее следующим условиям:

- Если класс $X \in [G]$ то множество $X \subset G$ замкнутое множество в G .
- $\cup X$ есть открытое множество в G для всякой окрестности $U \in \Sigma$.
 $X \cap U \neq \emptyset$

Это разбиение будем называть топологическим разбиением.

Пусть $U \in \Sigma$ и $[G]$ топологическое разбиение в G . Через U^* обозначим множество всех классов $X \in [G]$ для которых выполнено соотношение $X \cap U \neq \emptyset$. Системе всех множеств U^* обозначим через Σ^* .

Пусть разбиение $[G]$ обладает следующими свойствами: для всяких двух классов $A, B \in [G]$ найдется такой класс $C \in [G]$, что для всех $a \in A$ и $b \in B$ выполнено $ab \in C$.

Тогда $[G]$ является тоже группоидом при операции ставящей в соответствие каждой надре классов A, B класс C . Группоид $[G]$ называется факторгруппоидом и это разбиение про- изводящим разбиением.

Если G топологический группоид и $[G]$ произвольное топологическое разбиение в G , то факторгруппоид $[G]$ является топологическим группоидом и Σ^* его полной системой окрестностей. Топологический группоид $[G]$ мы называем топологическим факторгруппоидом. Пусть f отображение топологического группоиды G на топологический группоид G^* для которого выполнены следующие условия:

- Отображение f является изоморфизмом отображением группоиды G на группоид G^* .
- Отображение f является гомеоморфизмом отображением топологического пространства G на топологическое пространство G^* .

Это отображение называется изоморфизмом отображением топологического группоиды G на топологический группоид G^* и мы говорим, что топологические группоиды G и G^* изоморфны.

Пусть G топологическое пространство и $G' \subset G$. Тогда G' является тоже топологическим пространством, если мы за полную систему окрестностей Σ' поставим систему множеств $U \cap G' \neq \emptyset, U \in \Sigma$. Если G является топологическим группоидом, то и G' является им при полной системе окрестностей Σ' и операции согласной с операцией в G .

Через $G' \cap [G]$ обозначим множество всех классов $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset, X \in [G]$ и через $G' \cap G$ обозначим множество всех классов $X \in [G]$, для которых выполнено $X \cap G' \neq \emptyset$.

Пусть G топологическое пространство, $[G]$ разбиение в G , и G' топологическое подпространство топологического пространства G удовлетворяющее условию $\cup X \cap G' \neq \emptyset, X \in [G]$.

1. Пусть $[G]$ топологическое разбиение и $U^* \in \Sigma^*$ окрестность, для которой выполнено $\cup X \cap G' \neq \emptyset$. Пусть U_1 множество всех классов $X_1 = X \in U^*$ удовлетворяющих условию $X \cap G' \neq \emptyset$.

2. Пусть $G' \cap [G]$ топологическое разбиение в G' и $U' \in \Sigma'$. Пусть U_2 множество всех классов $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$, для которых $X \in [G]$ и $X \cap U' = X_2 \cap U' \neq \emptyset$. Системе всех множеств U_2 обозначим Σ_2' .

3. Пусть $G' \cap [G]$ топологическое разбиение в G' и $U' \in \Sigma'$. Пусть U_1' множество всех классов $X_1 = X \in [G]$, для которых $X \cap U' \neq \emptyset$. Системе всех множеств U_1' обозначим Σ_1' .

4. Пусть $[G]$ топологическое разбиение и $U^* \in \Sigma^*$ окрестность, для которой выполнено $\cup X \cap G' \neq \emptyset$. Пусть U_2' множество всех классов X_2 удовлетворяющих условию $X \in U^*$.

Если $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$ и $X \in U^*$. Системе всех множеств U_1' обозначим Σ_1' . Если G топологический группоид, $[G]$ произвольное топологическое разбиение и G' топологический подгруппоид топологического группоиды G , то

1. $[G]$ является топологическим факторгруппоидом и $G' \cap [G]$ топологическим группоидом при полной системе окрестностей Σ_1' . Обозначим его \mathcal{G}_1 .

2. $G' \cap [G]$ является топологическим группоидом и Σ_2' его полной системой окрестностей. Обозначим его \mathcal{G}_2 .

3. $G' \cap [G]$ является топологическим группоидом и Σ_1' его полной системой окрестностей. Обозначим его \mathcal{G}_3 .

4. $G' \cap [G]$ является топологическим группоидом и Σ_2' его полной системой окрестностей. Обозначим его \mathcal{G}_4 .

Топологические группоиды \mathcal{G}_1 и \mathcal{G}_2 изоморфны (как топологические группоиды) и топологические группоиды \mathcal{G}_3 и \mathcal{G}_4 тоже изоморфны.

Если существует топологический группоид \mathcal{G}_1 (\mathcal{G}_2), то необходимым и достаточным условием для существования топологического группоиды \mathcal{G}_3 (\mathcal{G}_4) является выполнение условия, чтобы $\cup X_2$ было открытым множеством в G' , для всякого $U' \in \Sigma_1'$.

Необходимым и достаточным условием для того, чтобы тождественное отображение топологического группоиды \mathcal{G}_2 на топологический группоид \mathcal{G}_4 было изоморфизмом, является непрерывность обратного отображения. В этом случае все четыре топологические группоиды $\mathcal{G}_1, \mathcal{G}_2, \mathcal{G}_3, \mathcal{G}_4$ изоморфны (как топологические группоиды).

Необходимым и достаточным условием для того, чтобы тождественное отображение топологического группоиды \mathcal{G}_3 на топологический группоид \mathcal{G}_1 было изоморфизмом, является непрерывность обратного отображения. В этом случае все четыре топологические группоиды $\mathcal{G}_1, \mathcal{G}_2, \mathcal{G}_3, \mathcal{G}_4$ изоморфны (как топологические группоиды).

ON THE ISOMORPHISM OF TOPOLOGICAL GRUPOIDS

ROBERT ŠULKA
Summary

Let G be a non-empty set with an operation which associates with each pair of elements $a, b \in G$ a third element $c \in G$. The element c we shall denote ab . The set G with this operation we shall call a grupoid.

Let be done a set G, Σ let be a system of subsets of G which satisfies the following conditions:

- a) For any two distinct elements $a, b \in G$ there exists a set U of the system Σ which is such that $a \in U, b \notin U$.
- b) For any two sets U and V of the system Σ which contain the element $a \in G$ there exists a set W of the system Σ which is such that $a \in W \subset U \cap V$.

Then the set G we call a topological space and the system Σ a complete system of neighborhoods of the space G .

A set G we call a topological grupoid if for G the following conditions are satisfied:

- a) G is a grupoid.
- b) G is a topological space.
- c) If a and b are two elements of the set G , then for every neighborhood W of the element ab there exists a neighborhood U of the element a and a neighborhood V of the element b which are such that $UV \subset W$.

Let be done a topological space G and a decomposition $[G]$ in G which has the following properties:

- a) If the class $X \in [G]$ then $X \subset G$ is a closed set in G .
- b) Let U be a neighborhood of Σ . Then $\bigcup X$ is an open set in G .

In this case the decomposition $[G]$ we call a topological decomposition.

Let be $U \in \Sigma$ and $[G]$ a topological decomposition in G . Let U^* denote the set of all classes $X \in [G]$ for which $X \cap U \neq \emptyset$. The system of all sets U^* we shall denote Σ^* .

Let the decomposition $[G]$ have the following property: for any two classes $A, B \in [G]$ there exists a class $C \in [G]$ which is such that $ab \in C$ for each $a \in A, b \in B$. Then $[G]$ is also a grupoid with the operation which associates with each pair of classes A, B just the class C . We say that the grupoid $[G]$ is a faktoroid in G and the decomposition $[G]$ is a determining decomposition. If G is a topological grupoid and $[G]$ a determining topological decomposition in G then the faktoroid $[G]$ is a topological grupoid and Σ^* is its complete system of neighborhoods. We say that the topological grupoid $[G]$ is a topological faktoroid.

Let f be a mapping of a topological grupoid G on a topological grupoid G^* which satisfies the following conditions:

- a) f is an isomorphic mapping of the grupoid G on the grupoid G^* .
 - b) f is a homomorphic mapping of the topological space G on the topological space G^* .
- Then the mapping f we call an isomorphic mapping of the topological grupoid G on the topological grupoid G^* and say that the topological grupoid G^* is isomorphic with the topological grupoid G .

Let G be a topological space and $G' \subset G$. Then G' is also a topological space, if we take for the complete system of neighborhoods Σ' of G' the system of all sets $U \cap G' \neq \emptyset, U \in \Sigma$. If G is a topological grupoid, G' is it too, with the complete system of neighborhoods Σ' and with the same operation like in G .

Let $G' \cap [G]$ denote the set of all classes $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset, X \in [G]$ and $G' \cap [G]$ the set of all classes $X \in [G]$ which are such that $X \cap G' \neq \emptyset$.

Let G be a topological space, $[G]$ a decomposition in G and G' a topological subspace of the space G which is such that $\bigcup X \cap G' \neq \emptyset, X \in [G]$.

1. Let $[G]$ be a topological decomposition and $U^* \in \Sigma^*$ such that $\bigcup_{X \in U^*} X \cap G' \neq \emptyset$. Let U_1 be the set of all classes $X_1 = X \in U^*$ which are such that $X \cap G' \neq \emptyset$. The system of all sets U_1 we shall denote Σ_1 .
2. Let $G' \cap [G]$ be a topological decomposition in G' and $U' \in \Sigma'$. Let U_2 be the set of all classes $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$ which are such that $X \in [G]$ and $X \cap U' = X_2 \cap U' \neq \emptyset$. The system of all these classes U_2 we shall denote Σ_2 .
3. Let $G' \cap [G]$ be a topological decomposition in G' and $U' \in \Sigma'$. Let U_1^* be the set of all classes $X_1 = X \in [G]$ which are such that $X \cap U' \neq \emptyset$. The system of all these classes U_1^* we shall denote Σ_1^* .
4. Let $[G]$ be a topological decomposition and $U^* \in \Sigma^*$ such that $\bigcup_{X \in U^*} X \cap G' \neq \emptyset$. Let U_1^* be a set of all classes X_2 which are such that $X_2 = X \cap G' \neq \emptyset$ and $X \in U^*$. The system of all these classes we shall denote Σ_1^* .

If G is a topological grupoid, $[G]$ a determining topological decomposition and G' a topological subgroupoid of the topological grupoid G , then

1. $[G]$ is a topological faktoroid and $G' \cap [G]$ is a topological grupoid with the complete system of neighborhoods Σ_1 . We denote this topological grupoid \mathcal{G}_1 .
2. $G' \cap [G]$ is a topological grupoid with the complete system of neighborhoods Σ_2 . We denote it \mathcal{G}_2 .
3. $G' \cap [G]$ is a topological grupoid with the complete system of neighborhoods Σ_1^* . We denote it \mathcal{G}_1^* .
4. $G' \cap [G]$ is a topological grupoid with the complete system of neighborhoods Σ_1^* . We denote it \mathcal{G}_1^* .

$\mathcal{G}_1 \cap [G]$ is a topological grupoid with the complete system of neighborhoods Σ_1^* . We denote it \mathcal{G}_1^* .

Topological grupoids \mathcal{G}_1^* and \mathcal{G}_2^* are isomorphic (as topological grupoids) and topological grupoids \mathcal{G}_1 and \mathcal{G}_2 are also isomorphic.

If the topological grupoid $\mathcal{G}_1(\mathcal{G}_2)$ exists, then the necessary and sufficient condition for the existence of the topological grupoid $\mathcal{G}_1(\mathcal{G}_2)$ is the fulfillment of the condition, that $\bigcup X_2$ be an open set in G' for each $U' \in \Sigma'$.

The necessary and sufficient condition for that the identic mapping of the topological grupoid \mathcal{G}_2 on the topological grupoid \mathcal{G}_1 be an isomorphic mapping, is the continuity of the inverse mapping to this mapping. Then all four topological grupoids $\mathcal{G}_1, \mathcal{G}_2, \mathcal{G}_1^*, \mathcal{G}_2^*$ are isomorphic (as topological grupoids).